

March 9, 2017

**ATURAN IBAN HUKUMAN SIN
TAYAMMUM**

Siyulat Ni:

Muhammad Faiz Al-Madani

HĀTIHAN SIN TAYAMMUM

In Tayammum tumunjuk pa duwa ma'ana: ma'ana ha bahasa iban ma'ana ha shara'.

Bang ha bahasa: siya na in paggawi atawa pagmaksud.

Bang ha shara': siya na in pagsapu sin lupa' sutsi pa bayhu' iban pa duwa lima ha tibayhuan tartantu.

Giyanapan sin Madzhab Hanafiy laung nila: Siyarat duun in pagniyat.

DALIL NIYA HA QUR'AN IBAN HADITH.

Palman sin Allāhu Ta'āla:

((وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِّنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيَّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِّنْهُ))

"Iban apabila in kaawnan niyu nasasakit (sin sakit amuin hikamudarat in mamakay tubig), atawa in kamu ha pagtulak-tulakan (sibu' da masuuk iban malayu'), atawa in hangkatau dayng kaniyu taga hadas asibi' (biya' sin ubus nangih'i iban nangjamban), atawa taga hadas dakula' biya' sin nakawati' kamu ha kaasawahuan niyu, pagsakali wayruun tubig kabākan (atawa in kamu balhājat tuud kaniya), na' pagtayammum kamu sin lupa' sutsi (tuppanan niyu in lima niyu pa lupa') ampa niyu sapuhan pa bayhu' niyu iban pa lima niya." [Sūrah al-Māedah 6]

Hadith sin Rasūlullāhi (Sallallāhu alayhi wasallam) ha riwayat hi Bukhari kay Muslim dayng kan Jābir (radiyallāhu anhu)

((جُعِلْتُ لِي الْأَرْضُ مسجداً وَطَهُوراً))

"Piyapanjari kaku' sin Allāhu Ta'āla in lupa' pagsusujuran iban hipagsutsi "

HUKUMAN NIYA:

In pagtayammum mawājib siya apabila wayruun kabākan tubig, iban apabila hikamudarat kaniya in magbasa' tubig ha manga parakala' amuin wājib duun kaniya in pagsutsi biya' sin sumambahayang, iban umulin Qur'an.

Sunnat in pagtayammum ha parakala' amuin sunnat duun kaniya in pagsutsi, biya' sin upama magbassa Qur'an.

HIKMAT MAYTA' JIYARI IN PAGTAYAMMUM:

1)- In pagtayammum hambuuk dayng ha manga sipat sin Ummat sin Nabi Muhammad (sallallāhu alayhi wa sallam) nakabibidda', wayruun kiyarihil ha manga Ummat nakauna. Siyara' sin Allāhu Ta'āla ha Ummat huling jaman karna' pagpaluhay iban pagsulak sin kasigpitán apabila wayruun kabakan tubig, atawa hikamudarat kaniya in magbasa' tubig.

2)- Pagsulak sin mudarat (kapiligruhan) amuin mahāsil duun apabila umusal tubig ha kaibanan kahalan, biya' sin tagasakit, iban mahaggut landu'.

3)- Hasupaya masi-masi in palsugpatan sin iypun pa Nagpapanjari ha antara' pagtunay sin Ibādat pa Allāh ha di' mabugtu' misan pa wayruun kabākan tubig.

MANGA KAHALAN AMUIN JIYARI IN PAGTAYAMMUM:

- 1)- Apabila wayruun tubig.
- 2)- Apabila hikamudarat in pagpakyat tubig misan pa awn, upama niya biya' sin tau tagasakit atawa tau malaas na amuin di' makagaus humibal subay sadja awn tumabang kaniya mag-wudhu'.
- 3)- Apabila mabuga' siya datungan mudarat bang mamakay tubig, biya' sin tagasakit amuin mabuga' dumuhun in sakit niya bang mabasa' sin tubig.

SHARAT SIN TAYAMMUM:

- 1)- Magniyat.
- 2)- Apabila wayruun kabākan tubig. Atawa awn tubig sagawa' mabuga' siya datungan mudarat apabila magbasa' sin tubig.
- 3)- Subay sutsi in lupa' pakayun hipagtayammum.
- 4)- Subay mubah (halal) in lupa' pakayun hipagtayammum, hatiniya bukun liyungguan atawa tiyakawan.

RUKUN SIN TAYAMMUM:

- 1)- Sapuhan in bayhu'
- 2)- Sapuhan in duwa babaw lima (dayng ha gulamay sampay pa luluatan (siku).
- 3)- Tarteeb.
- 4)- Al-Muwālah (magsunu'-sunu' ha di' matālay in pagsapu sin anggawta').

MANGA MAKABA'TAL HA TAYAMMUM:

- 1)- Apabila makakita' tubig iban makagaus na mamakay tubig.
- 2)- Katan sin makabatal ha wudhu'.
- 3)- Apabila majatu in manga parakala' amuin mawajib kaniya in pagpaygu', biya' sin guwaan manni' atawa bulanun in babai.

HANTANG SIN PAGTAYAMMUM:

- Magniyat.
- Hilapal in BISMILLĀH.
- Hituppak in duwa lima pa lupa' makaminsan.
- Tuyupun atawa pakpakan in lupa' ha duwa lima.
- Hisapu in duwa lima pa bayhu'.
- Hituppak magbalik in duwa lima pa lupa' makaminsan.
- Sapuhun in babaw lima tuu sin pad lima lawa, iban sapuhun in babaw lima lawa sin pad lima tuu.

